

Hernieuwd Europees kennis- en Innovatiebeleid biedt kansen voor Nederland

De centrale rol van onderzoek en innovatie in de nieuwe Europese strategie biedt grote kansen voor Nederland. Dat schrijft de Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid (AWT) in zijn recente advies Scherp aan de Wind! - Handvat voor een Europese strategie voor Nederlandse (top)sectoren. Het vergt wel een aantal aanpassingen in het overheidsbeleid: Nederland moet voluit gaan bijdragen aan het versterken van de Europese positie. Maar Nederland moet tegelijkertijd aan de eigen positie denken. Dat kan door 'scherp aan de wind' te gaan varen en strategischer met Europees beleid om te gaan.

Uitgaan van eigen sterktes

Europa heeft het op dit moment zwaar in de mondiale kenniscompetitie. De Europese concurrentiepositie moet worden verbeterd en daarin kan Nederland een belangrijke rol spelen. Nederland moet dan wel eerst zijn eigen sterktes, zoals de topsectoren, goed op de Europese kaart zetten. Daarmee worden twee vliegen in één klap geslagen. Allereerst versterkt ons land zo de positie van onze eigen sterke sectoren. In de tweede plaats zullen andere lidstaten profiteren van onze kennis en innovaties, waardoor de Europese positie verbetert.

Maatschappelijke uitdagingen

Het huidige Nederlandse kennis- en innovatiebeleid is nog niet klaar om ons land optimaal te laten profiteren van toekomstig Europees beleid. Het 'topsectorenbeleid' van het kabinet bijvoorbeeld, sluit nog onvoldoende aan op het Europese kennis- en innovatiebeleid. Een belangrijk verschil is dat Nederland kiest voor economische zwaartepunten, terwijl Europa kiest voor maatschappelijke zwaartepunten zoals vergrijzing en klimaatverandering. De AWT raadt de overheid aan om de grote maatschappelijke uitdagingen primair via Europees beleid aan te pakken, bijvoorbeeld via de European Innovation Partnerships. Samenwerking is in de ogen van de raad de enige manier om oplossingen te vinden voor deze complexe problemen. Idealiter zijn het Nederlandse en het Europese beleid complementair.

Strategische visie

Over de volle breedte van het Europese kennis- en innovatiebeleid moet Nederland beter aansluiten. De aangewezen weg daarvoor is om Europese middelen te gebruiken als hefboom voor nationaal beleid: Europees beleid moet de Nederlandse zwaartepunten verder versterken. De overheid moet goed nadenken hoe de gecombineerde inzet van Europees en Nederlands beleid hieraan kan bijdragen. In de ogen van de raad moet er een strategische visie worden ontwikkeld per zwaartepunt, die rekening houdt met de sterktes en zwaktes in dat zwaartepunt. Alleen op deze

manier kan er ingespeeld worden op de kansen en bedreigingen van Europees beleid.

De raad doet een aantal aanbevelingen om nog effectiever met Europees beleid om te gaan en om de aansluiting te verbeteren, onder andere:

- Benut de Europese Structuurfondsen maximaal om Nederlandse topregio's als Eindhoven en Wageningen verder te ontwikkelen.
- Zet een co-financieringsfonds op om (bedrijfs)deelname aan Europese programma's in de toekomst te garanderen en te stimuleren.
- Zet de programma's van het ERC en NWO meer complementair in, om zo dubbelingen in het onderzoek te voorkomen.

Scherp aan de wind

Als ons land strategischer omgaat met Europees beleid en goed inspeelt op gunstige en ongunstige effecten, biedt het hernieuwde Europese beleid kansen voor Nederland. We zullen scherp aan de wind moeten varen om optimaal te profiteren van de toekomstige Europese ontwikkelingen.

De AWT is een onafhankelijke adviesraad voor regering en parlement. Onze adviezen gaan over het wetenschaps- en innovatiebeleid en zijn strategisch van aard. De leden van de AWT zijn afkomstig uit kennisinstellingen en het bedrijfsleven. Zij hebben zitting op persoonlijke titel en vertegenwoordigen geen gevestigde belangen.